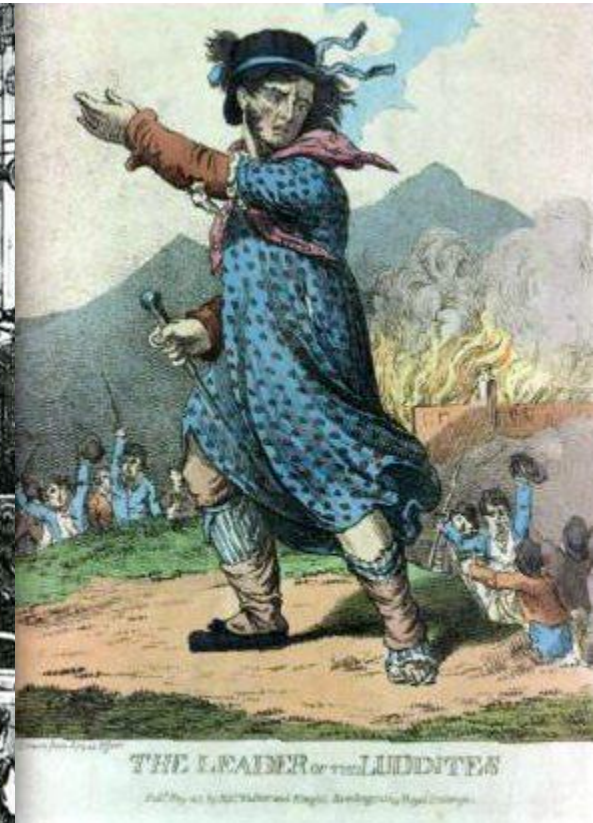
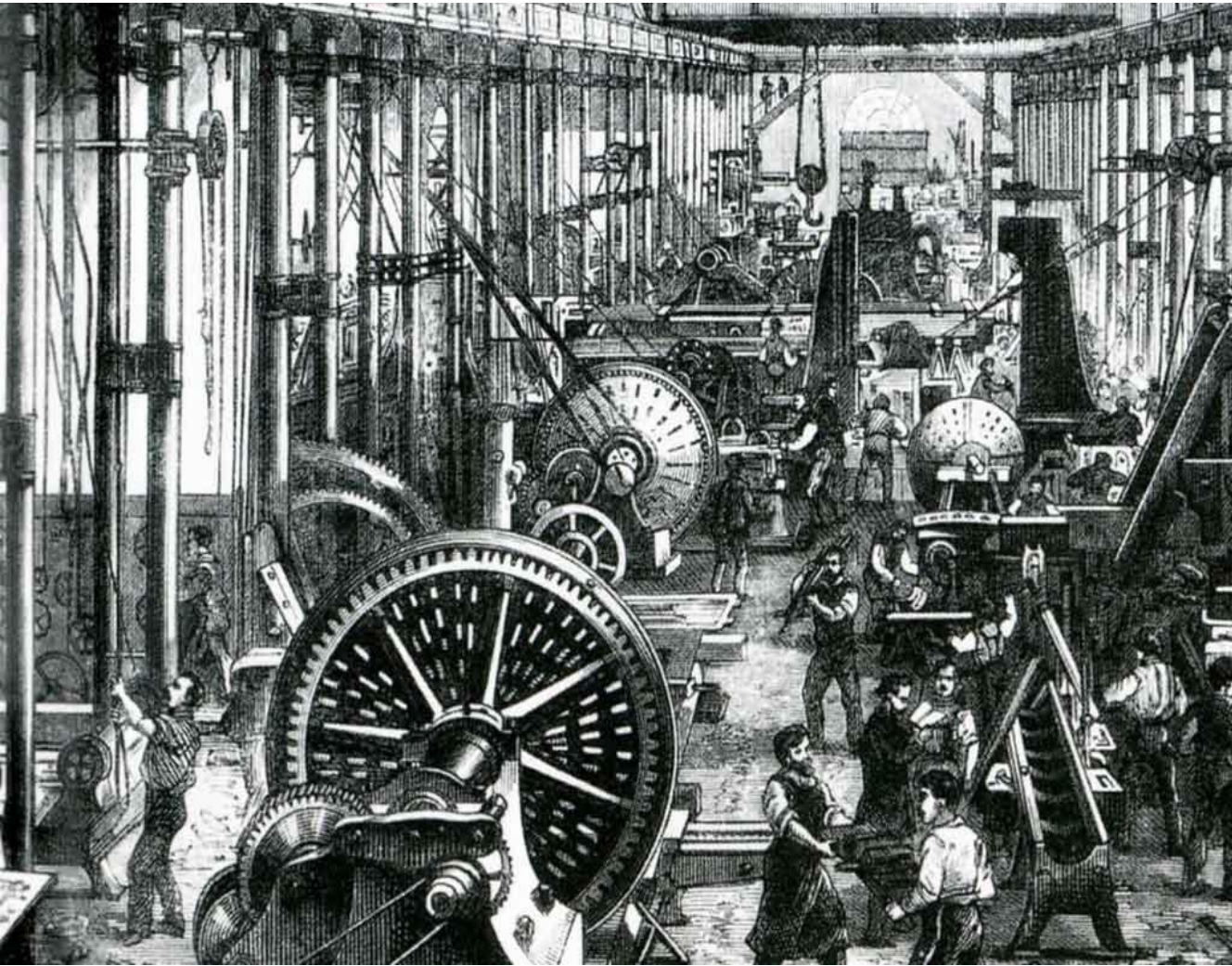

Savnes den Klassiske Depotarkivaren – Moden for

REVISION?

Ludditt...

Hvem er arkivaren?

- Litt forenklet: Depot og danning
- Den ene er vokst ut av en akademisk tradisjon knyttet til kulturarv (og litt lagerarbeid)
- Den andre er vokst ut av sekretærrollen og har tradisjonelt konkurrert med andre viktige oppgaver som å koke kaffe og lære saksbehandlere å bruke rettetasten.

A photograph of a large warehouse filled with stacks of paper and cardboard boxes. The stacks are organized into rows, and the paper appears to be bundled together. The text "Depotarkivaren" is overlaid in the center of the image in a large, black, serif font.

Depotarkivaren

JEG ARCHIVERER IKKE ALLTID

**MEN NAAR JEG GJØR DET,
GJØR JEG DET FOR NORRIGE**

Wergelands oppdrag

- Ta vare på alt man måtte finne
- Norges storhet og sånn
- Ble til som en del av nasjonsbyggingen (og fulgte der med lignende bølger på kontinentet)
- Skrive sangen 'Archivaren'
- ...som jeg håper vi ikke må synge under middagen i kveld

Oppgavene var mottak

- Ta imot arkiver
- Tørke støv
- Pakke ut
- Plukke binders
- Fjerne mugg
- I noen tilfeller fjerne rotter

Ordning og registrering

- Holde arkivmaterialet intakt
- Skrive kataloger
- Holde/lage oversikt
- Finne igjen ting
- Forsvare arkivet mot nysgjerrigperer
- Dessverre stoppet det ikke der....

DE SKAL STÅ ALFABETISK!!!

Det ble krav om formidling og presentasjon

- Man måtte forholde seg til folk
- Arkiver har (generelt) vanskeligere for å selge seg enn biblioteker og museer
- Arkiver har høy terskel for forståelse
- Og de er ikke alltid så lette å finne frem i
- Innimellom sukket depotarkivaren tungt over disse som hadde gjort arkivene så mystiske og tungvinte. Disse....

ARKIVDANNERNE!!!

Arkivdanning (record management)

- Et ord som fortsatt ikke har fått en norsk ekvivalent. Undertegnede liker ikke ordet arkivdanning...
- ... det får det til å høres ut som om arkivene blir til for sin egen del
- Oppstod som et (eller flere) behov internt i organene for å holde oversikt over egen virksomhet
- Krevde systemer og orden og struktur for å finne igjen

Mye av disse pliktene falt på sekretæren

- Sekretæren måtte ofte lage egne systemer. De hadde liten støtte fra lederne sine, som ofte syntes arkiv var

Arkivdanneren

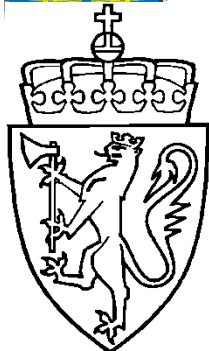
- Arkiv var ofte bare EN av oppgavene til den som satt med ansvaret
- Oppgavene har lenge vært rent tekniske oppgaver knyttet til journalføring, arkivering og kjefting på saksbehandlere som ikke skjønner forskjellen på status 'R' og 'J'
- For ALLE må jo skjønne det!
- Arkivdanning har derfor hele tiden måtte tenke praktisk og godt nok

Men etterhvert ble det bedre

- Lovverk, paragrafer og fagmiljøer (ofte initialisert fra depotsiden) la press på arkivdannerne.
- Spesielt kom dette fra Riksarkivet:

- Unnsk

- Det Al

Dokumentarkivet

ARKIVVERKET
RIKSARKIVET

TILSYNET KOM

UTNEVN ARKIVLEDER

Så ordnet alt seg

Trodde man

MEN

- Over 90 % av alle data som finnes i verden har blitt generert i løpet av de to siste årene
- Hver dag blir ”haugene” større
- Så for arkivdannerne har tiden blitt mye dårligere
- Og dermed også for depotene. Vi er for øyeblikket ikke i stand til å hankses med dagens informasjonsmengder

Så man våkner

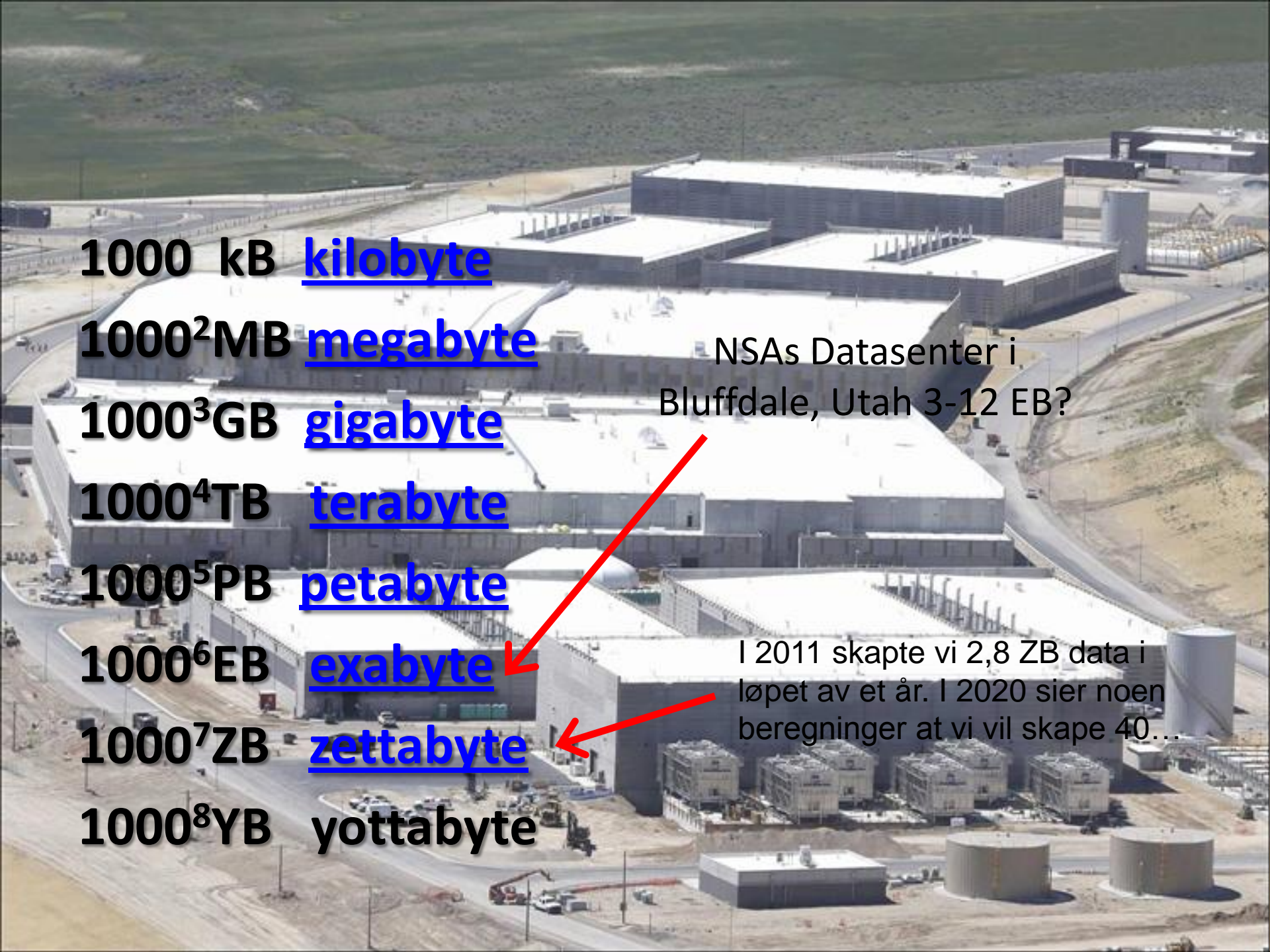

**Facebooks
datasenter i Luleå
i Sverige**

- 1000 kB kilobyte
- 1000²MB megabyte
- 1000³GB gigabyte
- 1000⁴TB terabyte
- 1000⁵PB petabyte
- 1000⁶EB exabyte
- 1000⁷ZB zettabyte
- 1000⁸YB yottabyte

NSAs Datasenter i Bluffdale, Utah 3-12 EB?

I 2011 skapte vi 2,8 ZB data i løpet av et år. I 2020 sier noen beregninger at vi vil skape 40...

A large, vibrant blue planet is centered in the frame, set against a black background filled with numerous small, white stars. The planet's surface is covered in a dense layer of white clouds, which are most prominent in the lower half and on the right side. The planet's color transitions from a deep blue at the top to a lighter, cyan blue at the bottom. The text 'X13' is superimposed in the center of the planet in a bold, red, sans-serif font.

X13

Problemet har to dårlige løsninger:

Vi fokuserer for mye på enkeltdokumentene
og lar mengden fare

Eller vi vil ta vare på alt...

...og drukner

KAN IT-SYSTEMER FIKSE DETTE?

Det kan HJELPE oss, men systemer er verktøy som er akkurat like gode det vi har gjort dem til

Systemer kan være sånn...

Eller de kan lage en tidsmaskin til barnebarna våre

På danningssiden har man begynt å ta konsekvensen av dette, så der skjer det en massiv omveltning nå

- Arkiv som en tjeneste, løsrevne arkivkjerner
- Synkron avlevering
- Prosess- og forretningsstyrte fagsystemer
- Sak og Arkiv skiller lag...
- ... og journalføringen stikker også av
- Mye teknisk kompetanse på sikkerhet , filformater, IT-arkitektur, prosessanalyser og organisasjon

Derfor

- Teknologiske trender løper fortere enn vi kan løpe etter dem, og dokumentasjonen fins i mange former. Vi kan aldri fange opp "alt", men skal vi komme nært må vi slutte å tenke "kilden" (SM, epost, SMS, Chat osv) eller formatet (bildet, lydfilen, PDFen osv), men fokusere på informasjonsobjektene innhold og kontekst (metadata)
- Ting spores, fanges opp, settes i rett kontekst og skjermes, åpnes riktig fra begynnelsen (Record management)
- Kan vi *stole på* at 6000 "saksbehandlere" gjør dette?
- Prosessen må automatiseres og forhåndsdefineres (BK, saksprossesser)
- Arkivarene må få tilbake faget, og ikke sitte kontrollere postlister
- Arkivet er og blir en støttefunksjon... Uten danning, ingen arkiv

Hvor er depotarkivaren oppi disse endringene?

- Jeg tror det er for enkelt å si at depotarkivaren skal heretter hete
- Det vil alltid være ett visst behov for å finne frem og forstå
- Om man ikke lenger trenger å lete etter enkeltdokumenter, trengs det noen til å forklare
- MEN: Det er et stort behov for standardisering av dokumentasjon og metadata

I DEPOT SKAL MAN VITE, OG KAN TA STILLING TIL HVA SOM
ETTERSPØRRES AV ETTERTIDEN... OG HER SNAKKER JEG IKKE
DOKUMENTER

”Tilten” I

	Søppelkjøring	Lege	Husbygging	Hage	Bil
Jomfrid	X	X		X	X
Arnt		X	X	X	
Irma		X	X		X
Sognsveien 221	X		X	X	
ACME Inc	X				X

”Tilten” II

	Jomfrid	Arnt	Irma	Sognsveien 221	Acme Inc
Søppelkjøring	X			X	X
Lege	X	X	X		
Husbygging		X	X	X	
Hage	X	X		X	
Bil	X		X		X

Arkivkompetansen må oppdatere seg og komme i forkant

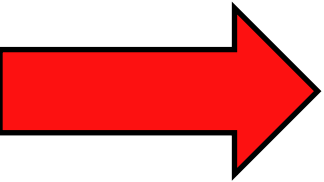
- BK-planer
- Funksjonsanalyser
- Prosessanalyser
- Arkivstrukturer
- Organisasjonsmodeller
- ... Alt dette må komme før et arkiv har startet.
Etterpå er det for sent

Kulturelt og Forskningsmessig...

- Narrativet
- Historiene
- Fottrinn gjennom arkivene

For historien har ikke skjedd, den skjer...

Men mengden av dokumentasjon gjør at det er liten tid

- Så depotarkivaren må tørre å prioritere
- Depotarkivaren må ut og se hva som lages i dag
- Depotarkivaren må ut og standardisere
- Depotarkivaren må tenke dokumentasjon i mengder
- ... og innse at magasinene endrer seg...

... men kanskje ikke arkivaren så
mye

Men hun må tenke større...

**...og hive seg
med**

TAKK FOR MEG

WARNING!

The system is either busy or has become unstable. You can wait and see if the system becomes available again and continue working or you can restart your computer.

- * Press any key to return to Windows and wait.
- * Press CTRL+ALT+DEL again to restart your computer. You will lose any unsaved information in all applications.

Press any key to continue _

SPØRSMÅL?